

Boshlang'ich sinf matematika darslarida multimedialardan foydalanib dars samardorligini oshirish usullari

G'ofurova Zilolaxon Zokir qizi

Xalqaro Nordik universitetga P.f.d(DSC) Professor O.Qo'ysinov

Ta'lim va tarbiya nazariyasi (boshlang'ich ta'lim)

yo'nalishi 2-bosqich magistranti

Annotatsiya: Boshlang'ich ta'limda matematika darslari o'quvchilar uchun muhim ahamiyatga ega. Bu darslar o'quvchilarning matematik fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda, muammolarni hal qilish ko'nikmalarini shakllantirishda va umumiy bilim darajasini oshirishda asosiy rol o'ynaydi. Zamonaviy ta'lim tizimida multimedialardan foydalanish darslarni yanada qiziqarli va samarali o'tkazish imkonini beradi. Multimedialar, ya'ni matn, grafik, audio va video materiallar, o'quvchilarni dars jarayoniga jalb qilishda va ularning qiziqishini oshirishda muhim ahamiyatga ega.

Kalit so'zlar: ta'lim, dars, multimedia vositalari, axborot texnologiyalari, materiallar, onlayn resurslar, matematika, an'anaviy ta'lim.

Аннотация: Уроки математики в начальной школе важны для учащихся. Эти уроки играют ключевую роль в развитии математического мышления учащихся, навыков решения проблем и повышении их общих знаний. Использование мультимедиа в современной системе образования позволяет проводить более интересные и эффективные уроки. Мультимедиа, то есть текстовые, графические, аудио- и видеоматериалы, важны для привлечения учащихся к процессу урока и повышения их интереса.

Ключевые слова: образование, урок, мультимедийные средства, информационные технологии, материалы, онлайн-ресурсы, математика, традиционное образование.

Abstract: Mathematics lessons in primary education are important for students. These lessons play a key role in developing students' mathematical thinking, problem-solving skills, and increasing their general knowledge. The use of multimedia in the modern education system allows for more interesting and effective lessons. Multimedia, that is, text, graphic, audio, and video materials, are important in attracting students to the lesson process and increasing their interest.

Keywords: education, lesson, multimedia tools, information technologies, materials, online resources, mathematics, traditional education.

O'quvchilar ko'pincha an'anaviy darslardan charchab, o'zlarini qiziqtirmaydigan materiallarga e'tibor bermasliklari mumkin. Biroq, multimedialar yordamida

tayyorlangan darslar ko'proq qiziqarli va interfaol bo'ladi. Masalan, video materiallar orqali murakkab matematik tushunchalarni ko'rsatish, o'quvchilarga ularni yanada osonroq tushunishga yordam beradi. Grafik va animatsiyalar yordamida matematik jarayonlarni ko'rsatish esa o'quvchilarning tasavvurini kengaytiradi. Har bir o'quvchi o'ziga xos ritmda o'rganadi va har birining o'rganish usuli ham farq qiladi. Multimedialar yordamida o'quvchilar o'zlariga qulay bo'lgan vaqtda va joyda dars materiallarini ko'rishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning o'z-o'zini o'rganish qobiliyatini rivojlantiradi. Masalan, o'quvchilar darsdan keyin video darsliklarni ko'rib, o'zlari uchun qiyin bo'lgan mavzularni yana bir bor ko'rib chiqishlari mumkin. Dars jarayonini yanada interfaol qilish uchun turli xil interaktiv dasturlar va ilovalardan foydalanish mumkin. Bu dasturlar orqali o'quvchilar matematik masalalarni yechish, o'yinlar o'ynash va turli xil vazifalarni bajarish orqali o'z bilimlarini mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'ladilar. Interaktiv materiallar yordamida o'quvchilar o'zaro muloqot qilishlari, bir-birlariga yordam berishlari va jamoaviy ish olib borishlari mumkin.[1]

O'quvchilar uchun qo'shimcha materiallar, masalan, onlayn darsliklar, video darslar va interaktiv o'yinlar taqdim etish orqali o'quv jarayonini yanada qiziqarli va samarali qilish mumkin. Bu resurslar o'quvchilarga o'z bilimlarini mustahkamlash va yangi ko'nikmalarni egallashda yordam beradi. Shuningdek, o'quvchilar o'z bilimlarini baholash va o'z-o'zini nazorat qilish imkoniyatiga ega bo'lishadi. O'qituvchilar turli xil multimedia vositalaridan foydalanib, darslarni tayyorlash jarayonini soddalashtirishi va o'z bilimlarini yanada kengaytirishi mumkin. Masalan, o'qituvchilar darslarni tayyorlashda turli xil grafikalar, diagrammalar va animatsiyalardan foydalanish orqali o'quvchilarga murakkab mavzularni tushuntirishda yordam berishi mumkin. Bu, o'z navbatida, o'qituvchilarning darslarida yangiliklar kiritish imkoniyatini oshiradi. O'quvchilar turli xil multimedia materiallaridan foydalanib, o'z g'oyalarini ifodalashlari, yangi loyihalar yaratishlari va ijodiy ishlar bajarishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. O'quvchilar o'z ijodiy ishlarini taqdim etish orqali o'z bilimlarini yanada mustahkamlashlari va o'zaro fikr almashishlari mumkin.[2]

O'quvchilar birgalikda ishlash orqali o'zaro muloqot qilishlari, bir-birlariga yordam berishlari va jamoaviy ish olib borishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, o'quvchilarning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Jamoaviy ishlar orqali o'quvchilar bir-birlaridan o'rganishlari, turli fikrlarni eshitishlari va o'z bilimlarini baham ko'rishlari mumkin. O'quvchilar qiziqarli va interfaol darslar orqali o'z bilimlarini oshirishga ko'proq qiziqish bildirishlari mumkin. Multimedialar yordamida tayyorlangan darslar o'quvchilarning o'z-o'zini rag'batlantirishlariga yordam beradi. O'quvchilar o'zlari uchun qiziqarli bo'lgan materiallarni tanlab, o'z bilimlarini mustahkamlashlari mumkin. O'qituvchilar turli xil multimedia vositalaridan foydalanib, o'quvchilarning bilim darajasini baholashda ko'proq imkoniyatlarga ega bo'lishlari mumkin. Masalan, testlar,

viktorinalar va interaktiv vazifalar yordamida o'quvchilarning bilimlarini baholash jarayonini osonlashtirish mumkin. Bu, o'z navbatida, o'qituvchilarga o'quvchilarning bilim darajasini aniqroq baholash imkoniyatini beradi. O'qituvchilar va o'quvchilar birgalikda multimediya vositalaridan foydalanib, ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishlari mumkin. Bu, o'z navbatida, ta'lim sifatini oshirishga yordam beradi. O'quvchilar yangi bilimlarni egallashda, ijodiy fikrlashda va muammolarni hal qilishda ko'proq muvaffaqiyatlarga erishadilar. [3]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, boshlang'ich sinf matematika darslarida multimedialardan foydalanish dars samardorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Multimedialar yordamida o'quvchilar darslarga qiziqish bilan yondashadilar, o'z bilimlarini mustahkamlash va yangi ko'nikmalarni egallash imkoniyatiga ega bo'lishadi. O'qituvchilar esa o'z darslarini yanada qiziqarli va samarali o'tkazish uchun turli xil multimedia vositalaridan foydalanishlari mumkin. Natijada, o'quvchilar matematikani yanada yaxshi o'zlashtiradilar va o'z bilimlarini amaliyotda qo'llashga qodir bo'ladilar.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Qodirov, A. (2021). Zamonaviy ta'limda multimedia vositalaridan foydalanish. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi.
2. Murodov, S. (2022). Matematika darslarida interaktiv metodlar va multimedia. Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
3. Rahmonov, B. (2023). O'qitishda multimedia texnologiyalar: nazariy va amaliy jihatlar. Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
4. Tursunov, D. (2022). Boshlang'ich ta'limda innovatsion texnologiyalar. Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
5. Karimova, L. (2021). Matematika darslarida multimedia vositalaridan samarali foydalanish. Nukus: Qoraqalpog'iston Davlat Universiteti.
6. Xolmatov, E. (2023). Interaktiv darslar: nazariy asoslar va amaliyot. Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi.
7. Ismoilov, R. (2022). Ta'limda multimedia texnologiyalarining ahamiyati. Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.